

А К Т

обстеження комісією насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки (ССР) по ДП "Олевський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс"

"11" липня 2025 року

м. Олевськ Коростенського району

Житомирської області

Комісією в складі: головного спеціаліста відділу охорони та захисту лісів Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства (даді - Центральне міжрегіональне УЛМГ) Вадима САВЧУКА, начальника відділу містобудування, архітектури та будівництва виконавчого апарату Олевської міської ради Владислава МИХАЙЛЕНКА, провідного інженера-лісопатолога філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Андрія КАМЕНЧУКА, провідного інженера-лісопатолога філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Василя ОРЛА, провідного інженера-лісопатолога філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Тамари ІВАЦКО (відповідно до листа ДП "Олевський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс" від 01.07.2025 року № 510), головного лісничого ДП «Олевський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс" Сергія КУШНІРЕНКА, інженера ОЗЛ ДП «Олевський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс" Олександра СИДОРЕНКА, лісничого Корощинського лісництва Богдана ВАСЮХНИКА, лісничого Суцанського лісництва Андрія НАЗАРЕНКА, лісничого Копищанського лісництва Петра КОЗЛОВЦЯ, створеною відповідно до п.30 СПУ (наказ № 166 від 01 липня 2025 року), проведено лісопатологічне обстеження в лісових насадженнях, які втратили біологічну стійкість на доцільність призначення суцільної санітарної рубки (ССР) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні ДП "Олевський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс".

Обстеженням в натурі встановлено: обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом - всиханням та деградацією сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження стовбуровими шкідниками в сильному ступені.

Лісництво	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причина втрати біологічної стійкості та загибелі насаджень	Метод лісовідновлення
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Копищанське	51	17	7.8	(2)	0.9	6С34БП	56	0.707	1	19	24	210	4	малий та великий соснові лубоїди, златки, бактеріальна волянка	л/к
Копищанське	53	19	7.7	(1)	0,9	8С32БП	56	0.70	1	21	26	290	4	малий та великий соснові лубоїди, златки, бактеріальна волянка	л/к
Копищанське	65	19	4.3	(1)	1.0	9С31БП	51	0.80	1	20	26	240	4	пожежа минулих років	л/к
Копищанське	66	3	9.0	(1)	0.4	6С3(56)ЗБП1С3(91)	56	0.80	1	20	30	270	4	пожежа минулих років	л/к
Копищанське	66	6	0.2		0.2	9С3(40)1С3(90)	40	0.70	1	16	16	210	4	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Копищанське	66	11	4.8	(1)	1.2	9С31БП	51	0.80	1	19	22	220	4	пожежа минулих років	л/к
Копищанське	79	1	5.0	(1)	2.6	ЗГАРИЩЕ			1			100	4	пожежа минулих років	л/к

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Копишанське	79	2	8.8	(1)	0.7	4С36БП+ОС	71	0.70	1	22	32	255	4	пожежа минулих років	л/к
Копишанське	79	9	1.6	(1)	0.5	4С36БП	51	0.60	1	18	24	180	4	пожежа минулих років	л/к
Копишанське	79	20	20.9	(1)	0.7	4С36БП	56	0.60	2	17	20	160	4	пожежа минулих років	п/п
Копишанське	79	25	2.9	(1)	0.5	6С34БП	56	0.60	3	13	22	70	4	малий та великий соснові лубоїди, златки, бактеріальна водянка	п/п
Разом ССР					9,6										
Корошинське	33	15	5.6	(1)	0.9	7ВЛЧ2БП1С3	61	0.60	2	23	28	220	4	буревій	л/к
Корошинське	61	23	4.0	(1)	0.7	10С3К	49	0.85	1	19	18	320	4	коренева губка	л/к
Корошинське	62	12	2.6	(1)	0.7	10С3	91	0.65	2	23	32	250	3	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Корошинське	69	6	7.6	(1)	3.0	3С3(41)2С3(26) 5БП	41	0.75	3	10	14	70	4	пожежа минулих років	л/к
Разом ССР					5,3										
Сушанське	16	1	41.1	(1)	1.5	6ДЗ(91)ЗБП 1ДЗ(100)+ОС	91	0.40	3	19	36	110	4	пожежа минулих років	л/к
Сушанське	57	51	7.5	(2)	2.8	6С34БП+ОС+ДЗ	32	0.75	1А	15	18	170	4	пожежа минулих років	л/к
Сушанське	64	85	4.1	(1)	0.9	10С3	61	0.60	1А	23	24	300	3	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Сушанське	67	9	4.4	(3)	0.9	10С3+БП	61	0.75	1А	24	28	405	3	малий та великий соснові лубоїди, златки	л/к
Разом ССР					6,1										
Разом ССР-ОВД					14,9										
ВСЬОГО ССР:					21,0										

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням сильної інтенсивності. Причиною погіршення санітарного стану є пошкодження низькоповнотних та розладнаних насаджень стовбуровими шкідниками (які в свою чергу є носіями збудників дереворуйнівних грибів (так звана група офіостомових грибів, куди входять види родів *Ceratocystis*, *Ceratocustipsis*, *Ophiostoma*, *Grosmania*) в сильному ступені.

Серед стовбурових шкідників провідне місце на сосні звичайній (СЗ) займають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 5 штук на м2 до 10 шт. на м2. Насадження сосни звичайної характеризуються сильним ступенем пошкодження. В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Насадження також пошкоджені кореневою губкою в сильному ступені, вони є хронічними осередками кореневої губки (взяті на облік при базовому лісовпорядкуванні), характеризуються всиханням куртинного та групового характеру. Характерною ознакою ураження є ажурність крони (дерева III а особливо IV категорії стану), укорочення хвої, блідозелений відтінок, хвоя легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає, зменшується річний приріст. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів (по 0.01 - 0.03 га). Деревя IV категорії стану характеризуються окрім ажурності сильного ступеня, зміною забарвлення глиці до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони).

Сухостійні дерева також відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (переважно малим та великим сосновими лубоїдами), при відлученні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, тощо). На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників - льотні отвори. В кварталі 33 виділ 15 на площі 0,9 га Корощинського лісництва ділянка пошкоджена стихійним явищем буревієм 2025 року, в наслідок чого утворилася велика кількість вітровальних та буреломних дерев, дерев зі зламаними стовбурами, виворотнями та нахилом стовбура більше 30 градусів. Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок пожеж минулих років, які сталися у Корощинському, Копищанському та Сущанському лісництвах, дані насаджень втратили свою біологічну стійкість і предствляють собою резервати шкідників і хвороб. Неприятливі погодні чинники, а саме високі температури повітря, незначна кількість випадання опадів, пониження ґрунтових вод супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносчиками інших патогенних мікроорганізмів. Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції.

Листяні породи дерев вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі берези повислої (БП), осики (ОС) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева берези повислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водяною, дерева осики трутовиком несправжнім (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicercia alni*). Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламані гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. Характер перебігу патологічних процесів у даних насадженнях різний – наявний як комлевий тип прояву та локалізації гнилей (наявність дупел в комлевій та прикореневій частинах стовбурів дерев) так і вершинний – в кронах дерев, що призводить до прояву суховершинності (мікози), широкого поширення водяних пагонів як одного із головних показників ослаблення деревостанів.

В насадженнях неодноразово проводилися рубки догляду та вибіркові санітарні рубки (ВСР) в період 2017 - 2024 років, але деревостани продовжують всихати і деградувати. Обстежені насадження є небезпечними осередками подальшого розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників та відносяться до III класу біологічної стійкості. Дерев Сз IV – VI категорії стану становлять 70 - 100%, а проведення ВСР призведе до зниження повнот життєздатних деревостанів нижче критичного рівня. Дані ділянки лісу є осередками розвитку та розповсюдження стовбурових шкідників і хвороб лісу, втратили свої захисні функції та згідно п. 27 Санітарних правил в лісах України потребують проведення суцільних санітарних рубок (ССР) в 2025 році на загальній площі 21,0 га з подальшим залісненням згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на всіх зрубках.

При складанні акта використовувалися матеріали базового лісовпорядкування 2017 року ДП "Олевський лісгосп АПК" ЖОКАП "Житомироблагроліс", представленого для лісопатологічного обстеження за станом на 01.01.2017 року.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводитимуться силами лісової охорони ДП «Олевський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки знаходяться в завершальній стадії. Ділянки відмежовані в натурі та остовповані.

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Вищевказані ділянки під ССР провести згідно діючих Санітарних правил в лісах України, вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та Висновку з оцінки впливу на довкілля № 21/01-20226249636/1 від 29.09.2022 року

1. Керівництву ДП «Олевський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс" вийти з клопотанням перед Центральним міжрегіональним УЛМГ про надання пропозицій щодо проведення суцільних санітарних рубок у вищезазначених частинах таксаційних виділів на загальній площі 21,0 га.
2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. Зруби заліснити в 2025-2026 році згідно лісорослинних умов методом створення лісових культур на загальній площі 14,4 га., та природнього поновлення 6 га.
4. З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням (подрібненням) порубкових залишків.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;
- 2-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 3-й - ДП «Олевський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс"
- 4-й - ЖОКАП "Житомироблагроліс"

ПІДПИСИ:

Головний спеціаліст відділу охорони та захисту лісів ЦМУЛМГ

Начальник відділу містобудування, архітектури та будівництва виконавчого апарату Олевської міської ради

Провідний інженер-лісопатолог філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Провідний інженер-лісопатолог філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Провідний інженер-лісопатолог філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Головний лісничий ДП «Олевський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс" С

Інженер ОЗЛ ДП «Олевський лісгосп АПК» ЖОКАП "Житомироблагроліс"

Лісничого Копищанського лісництва

Лісничий Корощинського лісництва

Лісничий Сущанського лісництва

Вадим САВЧУК

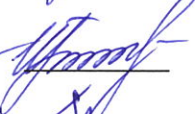
Владислав МИХАЙЛЕНКО

Андрій КАМЕНЧУК

Василь ОРЕЛ

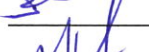
Тамара ІВАЦКО

Сергій КУШНІРЕНКО

Олександр СИДОРЕНКО

Петро КОЗЛОВЕЦЬ

Богдан ВАСЮХНИК

Андрій НАЗАРЕНКО